

KANCELARIA OGÓLNA
MINISTERSTWA GOSPODARKI

wpłynęło
dnia 2010-12-23 MLP

Nr pisma 16080





ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

KRZYSZTOF PIETRASZKIEWICZ

PREZES

TB/3060-1783/2010

Warszawa, 22 grudnia 2010 r.


2010-12-23


Szanowny Pan

Waldemar Pawlak

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Gospodarki

Szanowny Panie Premierze!

W odpowiedzi na pismo Pana Ministra z dnia 26 listopada 2010 r. (sygn. SM-VII-073-32/10) dotyczące projektu Założeń projektu ustawy o zmianie ustawy wraz z Oceną Skutków Regulacji w odniesieniu do problemu występowania dodatkowych kosztów przy spłacie rat kapitałowo – odsetkowych kredytów zabezpieczonych hipotecznie udzielonych w walutach obcych, w załączeniu przekazuję uwagi Związku Banków Polskich do przedmiotowego pisma.

Nawiązując do wcześniejszego wystąpienia w tej kwestii, chciałbym ponownie podkreślić, iż Związek Banków Polskich nie widzi potrzeby interwencji legislacyjnej w tym zakresie oraz uważa, iż stan wykonania Rekomendacji S II oraz podjęte przez banki w ramach samoregulacji działania są w tej mierze wystarczające.

A wyrazem szacunku
inf.

Załącznik:

1. Uwagi Związku Banków Polskich do Założeń projektu ustawy o zmianie ustawy wraz z Oceną Skutków Regulacji w odniesieniu do problemu występowania dodatkowych kosztów

22 48 68 118

pełną zdolność do czynności prawnych oraz odpowiednią zdolność kredytową ma prawo zaciągania zobowiązań denominowanych do walut obcych i do swobodnego zarządzania wynikającym z tego ryzykiem walutowym.

Założenia wskazują, że praktyka uzależniania zawarcia umowy kredytu od przyrzeczenia przez konsumenta nabywania waluty od banku połączona była niejednokrotnie z praktyką niewywiązywania się przez banki z obowiązku informowania konsumentów o istniejącym ryzyku ekonomicznych i prawnym. Przedstawione twierdzenie nie jest poparte żadnymi rzetelnymi źródłami tej informacji. Jest ono nieuzasadnione oraz nieudowodnione. *Założenia* wskazują, iż powyższe stanowiło naruszenie zasad uczciwego obrotu i zasad współzycia społecznego, sugerują, że takie zachowanie było wielokrotną praktyką ze strony banków, nie popierając swej tezy żadnymi dowodami.

Następnie *Założenia* wskazują, iż banki narzucają kontrahentom dodatkowe zobowiązania, wykraczające poza istotę stosunku kredytowego (omawiany projekt dotyczy kredytów walutowych, więc kwestia waluty kredytu to jeden z elementów przedmiotowo istotnych danego stosunku kredytowego). Jednak należy pamiętać, iż sektor bankowy, odpowiadając na potrzeby rynku i konsumentów, tworzy i oferuje różnorodne produkty, które nie zawsze mieszczą się w ramach zdefiniowanych umów nazwanych. W *Założeniach* nie definiuje się pojęcia istoty stosunku kredytowego, zaś wskazuje się, że dane warunki umowy są dodatkowe.

W rozdziale pt: „Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej nowelizacji” wskazuje się, że projekt realizuje normę konstytucyjną, polegającą na tym, że władze publiczne chronią konsumentów przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi. Tym samym, postawiono nieudowodnioną tezę, że banki stosują nieuczciwe praktyki rynkowe. Co wynika z powyższego, główna potrzeba i cel nowelizacji jest oparta na nieprawdziwym, bezzasadnym twierdzeniu o nieuczciwości praktyki bankowej, co poddaje w wątpliwość nowelizację. Drugim celem nowelizacji jest ochrona praw konsumentów, co bezpodstawnie sugeruje, że są one naruszane.

Założenia stanowią także, że nowelizacja ma chronić prawa konsumentów w stosunku kredytowym, gdzie stroną dominującą jest bank. Specyfika działalności bankowej polega na tym, iż to konsument decyduje o wyborze banku, w którym dokona wyboru rodzaju kredytu, na jaki podpisze umowę oraz warunków, na jakich będzie spłacał swoje zobowiązania, gdyż rynek jest konkurencyjny i konsument ma do wyboru wiele podmiotów.

W następnej kolejności *Założenia* stanowią o braku możliwości podjęcia alternatywnych środków, umożliwiających osiągnięcie celu projektowanej nowelizacji. Niezrozumiałym jest pominięcie uregulowań wprowadzonych w tym zakresie w Rekomendacji S (które są omówione we wcześniejszym piśmie ZBP z dnia 15 listopada

klauzula walutowa, tj. miernikiem wartości jest określona waluta obca (lub jednocześnie kilka walut obcych), według wskazanego jej kursu. Dodatkowo, zgodnie ze zmienionym od dnia 24 stycznia 2009 r. przepisem art. 358 §1 ustawy Kodeks cywilny, jeżeli przedmiotem zobowiązania jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, dłużnik może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe będące źródłem zobowiązania lub czynność prawna zastrzega spełnienie świadczenia w walucie obcej. Wprowadzenie ograniczenia co do wyboru kursu stanowiącego podstawę ustalania miernika wartości do kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień spłaty, jak również możliwości swobodnej zmiany waluty spłaty kredytu między walutą polską a walutą waloryzacji, podważa sens wyżej wymienionej instytucji polskiego prawa cywilnego.

Ponadto, ograniczenie możliwości prowadzenia przez banki działalności z zakresu pośrednictwa w obrocie dewizowym spowoduje rozwój rynku usług podmiotów nieobjętych pełnym nadzorem bankowym, w szczególności osób prowadzących działalność kantorową.

Projekt *Założeń*, ani Ocena Skutku regulacji nie podejmuje kwestii kosztów wprowadzenia zmian w systemach informatycznych banków.

Siłą każdej gospodarki jest przewidywalność i stabilność regulacji prawnych i nadzorczych. Projektowana nowelizacja tworzy ryzyko prawne, które utrudni w znacznym stopniu ocenę ryzyka działalności bankowej w Polsce. Projektowana nowelizacja wpłynie również na ograniczenie konsumentom dostępu do finansowania hipotecznego, co będzie miało negatywne konsekwencje zarówno dla akcji kredytowej, jak i dla rynku nieruchomości w Polsce. W związku z powyższym przedstawiony do oceny projekt założeń należy uznać za negatywny i niekorzystny z punktu widzenia sektora bankowego.